

Hänvisning
Begäran om utlåtande, VN/29126/2024

Kontaktperson
Mia Westman, telefon +358 (0)18 25454
mia.westman@regeringen.ax

Miljöministeriet
PB 35
FI-00023 STATSRÅDET

registratorskontoret.ym@gov.fi

Ärende

Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av miljöskyddslagen samt till statsrådets förordningar som har samband med den

Miljöministeriet bereder landskapsregeringen möjlighet att ge utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av miljöskyddslagen samt till statsrådets förordningar som har samband med den.

Bakgrund

De förslagna ändringarna i miljöskyddslagen och de förordningar som har samband med den föranleds av Europaparlamentets och rådets direktiv ((EU) 2024/1785) om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) och rådets direktiv 1999/31/EG om deponering av avfall, nedan *ändringen av industriutsläppsdirektivet* och *industriutsläppsdirektivet*, som publicerades den 15 juli 2024. Ändringarna i direktivet ska genomföras senast 1 juli 2026.

De viktigaste ändringarna gäller bland annat utvidgningen av direktivets tillämpningsområde, utsläppsgränserna för industrialläggningar samt krav på ett miljöledningssystem och en omställningsplan. Utvidgningarna av tillämpningsområdet gäller svin- och fjäderfågårdar, utvinning av metallmineraler samt batteriindustrin. Utsläppsgränserna för industrialläggningar kommer i fortsättningen att vara de strängaste möjliga utsläppsnivåer som kan uppnås med de tekniker som anges i slutsatserna om bästa tillgängliga teknik. Industrialläggningar ska införa ett miljöledningssystem senast 2027 samt utarbeta en övergångsplan för 2030–2050 i anslutning till övergången till ren produktion, cirkulär ekonomi och klimatneutral verksamhet.

Europeiska kommissionen har den 10 december 2025 lagt fram lagstiftningsförslag om ändring av innehållskraven i vissa direktiv och förordningar som gäller miljöreglering i syfte att minska företagens administrativa börda. Förslaget har konsekvenser för det utkast till regeringsproposition som nu är på remiss. Kommissionens förslag undanröjer eller inskränker vissa krav i ändringen av industriutsläppsdirektivet. Miljöministeriet uppger att dessa ändringar vid behov kommer att beaktas vid den fortsatta beredningen av utkastet till regeringsproposition.

Lagstiftningsbehörighet och utlåtande

Ändringen av industriutsläppsdirektivet samt de förslagna ändringarna i miljöskyddslagen och till den hörande förordningar hänförs till området miljövärd vilket med stöd av 18 § 10 punkten självstyrelselag (1991:71) för Åland hör till landskapets lagstiftningsbehörighet.

Industriutsläppsdirektivet har genomförts på Åland huvudsakligen genom landskapslag (2008:124) om miljöskydd och landskapsförordning (2008:130) om miljöskydd. Statsrådets förordning om begränsning av utsläpp från stora förbränningsanläggningar (936/2014), statsrådets förordning om avfallsförbränning (151/2013) och statsrådets förordning om miljöskydds krav för anläggningar som producerar titandioxid (712/2014) har tillämpliggjorts på Åland genom landskapsförordning (2001:38) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande åtgärder mot förorening av luften, landskapsförordning (2015:16) om tillämpning på Åland av vissa riksbestämmelser om avfallsförbränning respektive landskapsförordning om miljöskydd. Enligt landskapsförordningarna ska ändringar i riksförfattningarna tillämpas på Åland från det att de träder i kraft i riket. Lagstiftningsåtgärder för att genomföra ändringarna i industriutsläppsdirektivet på Åland kommer att vidtas.

Inom landskapet finns idag inga anläggningar som hör till industriutsläppsdirektivets tillämpningsområde och inte heller ändringarna enligt direktiv (EU) 2024/1785 leder till att det på Åland finns befintliga direktivsanläggningar. Däremot finns det planer på anläggningar för produktion av e-metan och vätgas, vilka skulle utgöra direktivsanläggningar enligt industriutsläppsdirektivets bilaga 1, punkterna 4.1 a) respektive 6.6.

Enligt 38 § självstyrelselagen ska skrivelser och andra handlingar som utväxlas mellan landskapsmyndigheterna och statens myndigheter i landskapet avfattas på svenska. Landskapsregeringen noterar att endast propositionens huvudsakliga innehåll samt de förslagna lag- och förordningstexterna finns översatta till svenska. Landskapsregeringens utlåtande baserar sig endast på det svenskspråkiga materialet.

Minister

Jesper Josefsson

Specialsakkunnig i miljöförvaltning

Mia Westman

FÖR KÄNNEDOM

Jaakko Kuisma jaakko.kuisma@gov.fi

Eeva-Maija Puheloinen eeva-maija.puheloinen@gov.fi